

Studier

Stöd för studerande och värnpliktiga

Kort och lättläst

Innehåll

Studier	1
FPA:s stöd för studerande	2
Studiestöd för gymnasie- och yrkesstuderande	3
Studiestöd för högskolestudier	3
Hur mycket studiestöd får man?	4
Studiepenning	4
Bostadstillägg	5
Statsgaranti för studielån	6
Skatteavdrag för studielån	6
Räntebidrag	7
Hur inverkar inkomster på studiestödet?	7
Skolresestöd	8
Måltidsstöd	9
Vuxenutbildningsstöd	9
Om du blir sjuk	9
FPA:s stöd för värnpliktiga	10
Ansökan och utbetalning	11
Ansökan om ändring	11
FPA till din tjänst	12
Meddela om förändringar	12
Kontaktuppgifter	13

Studier

I den här broschyren kan du läsa om FPA:s ekonomiska stöd till studerande och dem som gör militärtjänst eller civiltjänst. FPA står för Folkpensionsanstalten.

Du kan behöva olika stöd. Ta reda på vilka stöd du kan få av FPA. Alla stöd nämns inte i den här broschyren. Det finns till exempel också ett allmänt bostadsstöd.

Du måste skicka in en ansökan för att kunna få stöd av FPA. Du kan ansöka om FPA:s stöd på internet på adressen www.fpa.fi/etjanst. Du kan också göra din ansökan på en pappersblankett. Du får pappersblanketter via internet, på FPA-byrån och på din skola eller läroanstalt.

www.fpa.fi/etjanst

www.fpa.fi/blanketter

FPA:s stöd är lagstadgade. FPA behandlar ändå varje ansökan som ett enskilt fall.

Olika människors livssituation och behov av stöd kan vara väldigt olika. Därför får de olika stöd. Också storleken på stödet kan vara olika.

I den här broschyren kan du läsa det viktigaste om FPA:s stöd till studerande och värnpliktiga. Alla detaljer finns ändå inte med.

Du hittar mera information på webbplatsen www.fpa.fi.

Lättläst

Den här broschyren är producerad i samarbete med LL-Center och Selkokeskus, som har beviljat broschyren symbolen för lättläst som en kvalitetsgaranti.

FPA:s stöd för studerande

När du studerar
kan du få studiestöd från FPA.

Till studiestödet hör

- studiepenning
- bostadstillägg
- statsgaranti för studielån.

Till FPA:s stöd hör också
skolresestöd och måltidsstöd.

Vem får studiestöd?

Du kan ansöka om studiestöd
om du har fyllt 17 år
och studerar i Finland
eller utomlands.

Du kan få studiestöd
när du studerar på heltid
och dina studier
pågår i minst 2 månader
utan avbrott.

Du kan få studiestöd för:

- gymnasiestudier (men inte för studier vid vuxengymnasium)
- yrkesstudier
- högskolestudier
- vissa andra studier.

Om du har kommit
från ett annat land
för att studera i Finland
får du vanligen inte studiestöd.
Ta reda på om du har rätt till
studiestöd eller andra FPA-stöd.

Du kan också få studiestöd från FPA
för studier i ett annat land
om du bor utomlands tillfälligt.

Ansök om att få behålla din sociala
trygghet i Finland
om studierna tar över ett år.

Läs mer på webben.
www.fpa.fi

Du kan ha för stora inkomster
för att få studiestöd.

Ibland kan dina föräldrars inkomster
göra att du inte får studiestöd.

Därför lönar det sig för dig
att kolla inkomstgränserna
innan du gör en ansökan.

Vem får inte studiestöd?

Du får inte studiestöd
om du får något av de här stöden:

- studiestöd från ett annat land
- arbetslöshetsersättning
- sjukdagpenning
- vuxenutbildningsstöd
- alturneringsersättning
- rehabiliteringspenning för samma utbildning
- pension (det här gäller inte familjepensioner).

Du får inte heller studiestöd om du:

- går på en arbetskraftsutbildning
- har ett lärlingsavtal
- gör militär- eller civiltjänst.

Studiestöd för gymnasie- och yrkesstuderande

Du kan få studiestöd för yrkesstudier och gymnasiestudier men inte för studier vid vuxengymnasium.

Du kan också få studiestöd för

- studier vid en folkhögskola
- studier vid ett idrottsutbildningscenter
- studier vid Sameområdets utbildningscentral
- förberedande och rehabiliterande utbildning för studerande med handikapp
- förberedande utbildning för invandrare.

FPA beviljar studiestöd för en viss tid.

I gymnasiet beviljas stöd för de första 3 åren.

Eftersom olika yrkesutbildningar tar olika länge

har de egna tidsgränser.

Du kan få stöd

också för tilläggstiden

om du studerar på heltid.

Kom ihåg att avbryta studiestödet om du blir färdig tidigare än beräknat eller om du avbryter dina studier.

För att få studiestöd måste du studera på heltid. Läs mer på webben.

www.fpa.fi/studiestod

Studiestöd för högskolestudier

Du kan få studiestöd

när du studerar för

- en högskoleexamen eller en vetenskaplig påbyggnadsexamen
- en skild yrkesinriktad fortbildning
- en enskild studiehelhet när du redan har en högskoleexamen.

Du måste gå framåt i dina studier för att få studiestöd.

Studiestödsnämnden i din högskola och FPA följer med hur det går med dina studier. Studiestödstiden beror på studiernas omfattning.

Du kan vanligen få studiestöd i 9 månader under ett läsår.

Du kan få studiestöd

för högskolestudier

i sammanlagt 70 månader.

Om du har kvar stödmånader

när du blir färdig och får en examen

kan du avlägga en andra examen

och få studiestöd också för den.

Studiestödsnämnden

Varje högskola har sin egen

studiestödsnämnd.

Det är vanligen studiestödsnämnden

som beviljar studiestöd

till universitetsstuderande.

Men om du studerar vid

Teaterhögskolan, Helsingfors

universitet eller yrkeshögskola,

så är det FPA

som beviljar ditt studiestöd.

Hur mycket studiestöd får man?

När man räknar ihop studiepenningen, bostadstillägget och studielånet blir studiestödet maximalt ungefär 200–800 e/mån. Förkortningen e/mån betyder euro i månaden.

Studiepenning

Studerande som har fyllt 17 år kan få studiepenning. Den minsta studiepenningen är 38 e/mån (2011). Den kan du få om du är 17–19 år och bor med åtminstone en av dina föräldrar. Om dina föräldrar har för höga inkomster får du inte studiestöd.

Studiepenningen blir större när du blir äldre. Hur stor studiepenning du får beror också på hur du bor, om du är gift och var du studerar. Också dina föräldrars inkomster inverkar på din studiepenning.

Om du studerar i gymnasiet eller på en yrkesutbildning är den högsta studiepenningen 246 e/mån (2011). För högskolestuderande är den högsta studiepenningen 298 e/mån. Du får den högsta studiepenningen

om du har fyllt 18 år och bor självständigt eller om du är gift eller har barn som du försörjer.

Du betalar skatt på studiepenningen. Men du behöver inte betala skatt om din studiepenning är mindre än 170 e/mån eller om du inte har andra inkomster.

Föräldrarnas inkomster

Dina föräldrars inkomster kan minska eller höja din studiepenning. Det gäller om du studerar i gymnasiet eller på en yrkesutbildning. Om dina föräldrar har för höga inkomster får du inte studiestöd.

Om dina föräldrar förtjänar högst 40 800 euro per år minskar det inte din studiepenning. Men du får ingen studiepenning om dina föräldrar förtjänar 61 000 euro eller mer per år. Om dina föräldrar har små inkomster kan du få 58–100 euro högre studiepenning per månad.

Du kan räkna ut hur stor studiepenning du får med beräkningsprogrammet på

www.fpa.fi/berakningar

Bostadstillägg

Du kan få bostadstillägg om du bor i en hyresbostad, eller i en bostadsrättsbostad. Du får bostadstillägg för de månader som du studerar på heltid.

Det finns ingen åldersgräns för bostadstillägget. Du kan få stöd för endast en bostad. Om ni är flera studerande som delar bostad ska var och en ansöka om bostadstillägg enligt sin andel av hyran.

Du får inte bostadstillägg om:

- du bor hos en förälder
- du bor tillsammans med ditt eget eller din partners barn
- du bor i en bostad som du eller din partner äger
- du eller din partner får bostadsbidrag för pensionstagare.

Du får inte heller bostadstillägg om din skola har ett internat där du skulle få bo gratis. Du behöver en särskild orsak att inte bo på internatet för att få bostadstillägg.

Hur stort bostadstillägg du får beror på dina boendekostnader. Som boendekostnader räknas till exempel hyra, bruksvederlag för bostadsrättsbostad och fasta vatten- och elavgifter.

Om du hyr en färdigt möblerad bostad räknas också möbelavgiften som boendekostnad.

Om du är under 18 år och inte är gift och inte heller har barn inverkar dina föräldrars inkomster på ditt bostadstillägg. Då gäller samma inkomstgränser för dina föräldrar som för studiepenningen. Men din partners inkomster inverkar inte på bostadstillägget.

Bostadstillägget är högst 201,60 e/mån (år 2011). Bostadstillägget är mindre om du hyr eller bor i en lägenhet som dina föräldrar äger.

Om du inte kan få bostadstillägg kan du ansöka om allmänt bostadsbidrag hos FPA.

Missa inte det här: Om du studerar vid en högskola och bara lyfter bostadstillägg använder du av dina stödmånader, trots att du inte lyfter studiestöd.

Du kan räkna ut hur stort bostadstillägg du får med beräkningsprogrammet på

www.fpa.fi/berakningar

Statsgaranti för studielån

Du kan ta ett studielån på banken för att bekosta dina studier. Du betalar tillbaka lånet när du har studerat färdigt. FPA beviljar statsgaranti alltså går i borgen för studielån.

Statsgarantin betyder att FPA betalar ditt lån till banken om du inte själv kan betala det. Sedan måste du ändå betala lånet till FPA.

Du tar ditt studielån hos en bank. Du ska själv förhandla om lånet. Banken och du gör ett avtal om villkoren för räntor och återbetalning.

Du kan också få statsgaranti för studielån om du får studiepenning eller vuxenutbildningsstöd. Men det finns vissa undantag.

Om du studerar vid en högskola får du statsgaranti för studielån utan att du behöver göra en särskild ansökan om det.

Ta reda på om du får statsgaranti för studielånet.

Hur stort studielån du kan få med statsgaranti beror på din ålder och var du studerar. Om du är under 18 år är studielånet 160 e/mån (2011).

Om du är över 18 år är studielånet 300 e/mån (2011). Om du studerar utomlands är summan 600 e/mån (2011).

Du får själv bestämma hur mycket av lånet du lyfter. Du kan vanligtvis lyfta studielånet i flera delar under läsåret. Du betalar ränta på studielånet redan under studietiden. Räntan du betalar är 1 procent av den lånade summan. Du betalar ränta 2 gånger per år. Resten av den avtalade räntan läggs till lånet.

Du kan dra av räntorna på studielånet i beskattningen. Du behöver inte ansöka om avdraget.

Skatteavdrag för studielån

När du betalar tillbaka ditt studielån kan du få studielånsavdrag som är ett skatteavdrag. Då betalar du mindre skatt i proportion med studielånsavdraget. Du kan bara få studielånsavdrag om du avlagt en högskoleexamen. Du behöver inte ansöka om avdraget om du har avlagt en högskoleexamen i Finland.

Räntebidrag

Om du har låga inkomster efter att du slutfört dina studier kan du få räntebidrag för ditt studielån. Då betalar FPA dina studielåneräntor. De pengarna behöver du inte betala tillbaka. Du kan få räntebidrag för högst 5 halvårsperioder.

Hur inverkar inkomsterna på studiestödet?

Många studerande jobbar vid sidan om studierna eller mellan terminerna. Det finns en gräns för hur stora inkomster du får ha under ett år då du också lyfter studiestöd. Dina inkomster för hela året räknas ihop. Årsinkomstgränsen, alltså hur mycket du får tjäna under året, beror på hur många månader du lyfter studiestöd det året.

För varje stödmånad får du ha högst 660 euro i inkomster och för varje månad då du inte lyfter studiestöd får du ha högst 1 970 euro i inkomster.

Du kan få dina inkomster när som helst under året. Så länge de inte tillsammans blir mer än den tillåtna årsinkomsten inverkar de inte på ditt studiestöd.

Stödmånader	Årsinkomstgräns i euro
1	22 330
2	21 020
3	19 710
4	18 400
5	17 090
6	15 780
7	14 470
8	13 160
9	11 850
10	10 540
11	9 230
12	7 920

Inkomster som du förtjänar innan du börjar studera och efter att du avslutat dina studier inverkar inte på ditt studiestöd. Om du avbryter dina studier på ett ställe och sedan under samma kalenderår börjar med nya studier räknas hela det året som ett år då du har studerat. Du kan bli tvungen att reda ut för FPA eller studiestödsnämnden när du har tjänat dina inkomster. På FPA:s webbplats ser du vilka inkomster som inverkar på ditt studiestöd.

www.fpa.fi/studiestod

Om du förtjänar över årsinkomstgränsen

När du får studiestöd ska du själv se till att du inte tjänar för mycket, alltså mer än årsinkomstgränsen.

Om du tjänar för mycket kan FPA kräva tillbaka den del av studiestödet som gått över gränsen. höjt med 15 procent.

Om du märker att dina inkomster blir högre än årsinkomstgränsen kan du undvika återkrav genom att

- ansöka om studiestöd för bara en del av de månader som du studerar
- meddela FPA att du inte ska ha studiestöd för vissa månader
- betala tillbaka studiestöd som du redan har hunnit få.

Räkna efter noga innan du gör det, du kan inte ändra dig och senare be att få pengarna tillbaka.

Kom ihåg

Under året får du tjäna

- 660 euro per månad när du tar ut studiestöd och
- 1 970 euro per månad när du inte tar ut studiestöd.

Du kan räkna ut hur dina inkomster inverkar på ditt studiestöd

www.fpa.fi/berakningar

Du kan kontrollera din inkomstgräns och ändra på ditt studiestöd via e-tjänsten på webben.

www.fpa.fi/etjanst

Du kan också meddela om ändringarna på en pappersblankett (som kallas OT16r)

som du lämnar till FPA eller till din skola.

Du kan bli tvungen

att reda ut för FPA

när du har tjänat dina inkomster.

Alla inkomster du tjänar under året räknas med i din årsinkomst.

Utredningen kan behövas för det år när du har börjat studera eller avslutat dina studier.

Skolreseestöd

Studerande i gymnasier, yrkesskolor och folkhögskolor kan få stöd för sina dagliga skolresor. Du kan få stöd om

- din skolväg är minst 10 kilometer i ena riktningen och
- skolresan kostar över 54 e/mån.

Du måste alltid själv betala

en självrisk på minst 43 e/mån (2011).

Du får inte skolreseestöd om du studerar vid vuxengymnasium eller vid en högskola.

Så ansöker du om skolreseestöd

Det finns en skild blankett

som du ska fylla i

när du ansöker om skolreseestöd.

Du ska lämna in den till din skola.

Om du reser med tåg eller buss

behöver du också ett köpintyg.

Du får köpintyget av din skola.

Med köpintyget kan du köpa

en skolresebiljett

för 43 euro per månad.

Du måste ansöka om skolreseestöd

skilt för varje skolår.

FPA kan betala stödet antingen till buss- eller tågbolaget, till läroanstalten eller till dig.

Måltidsstöd

Högskolestuderande får måltidsstöd, alltså rabatt på studentmåltider, på de restauranger som är med i måltidsstödssystemet. Du får rabatten genom att visa ditt studiekort eller FPA:s måltidsstöds kort. Läs mer på www.fpa.fi > Studerande > Måltidsstöd.

Vuxenutbildningsstöd

Om du redan har arbetat i minst 8 år kan du kanske få vuxenutbildningsstöd. Det är inte FPA som beviljar vuxenutbildningsstöd utan Utbildningsfonden. Du får mer information på www.koulutusrahasto.fi. Välj ”på svenska”. Om du får vuxenutbildningsstöd för minst 8 veckor kan du dessutom få statsgaranti för studielån från FPA. Summan är då 300 euro per månad.

Om du blir sjuk

Om du blir sjuk mitt i studierna kan du bli sjukledig. Om du är sjuk längre än 2 månader

ska du byta ditt studiestöd mot sjukdagpenning. Om du inte kan studera lönar det sig inte att använda studiestöds månaderna. För att få sjukdagpenning måste du höra till socialskyddet i Finland.

Du kan byta studiepenningen och bostadstillägget mot sjukdagpenning och allmänt bostadsstöd. Du kan ändra dina stöd på webben.

 www.fpa.fi/etjanst

Läs mer på webben.

 www.fpa.fi/studiestod

Militär- och civiltjänst

Du får inte studiestöd medan du gör militär- eller civiltjänst. Du ska avbryta ditt studiestöd för den tiden.

FPA:s stöd för värnpliktiga

Under din militär- eller civiltjänst kan du få militärunderstöd för din familj och dig själv från FPA. Du kan också få militärunderstöd om du bor utomlands men gör värnplikten i Finland.

Till militärunderstödet hör

- grundunderstöd
- bostadsunderstöd
- underhållsbidrag
- särskilt understöd
- understöd för räntor på studielån.

Militärunderstödet kan betalas till militär- eller civiltjänstgörarens

- make eller maka
- sambo, om de har gemensamma barn
- egna barn
- makes eller makas barn.

Grundunderstöd

Grundunderstödet betalas till den tjänstgörande eller hans eller hennes familj. Stödet är avsett för familjens dagliga utgifter när familjens andra inkomster inte är tillräckliga. Till dagliga utgifter hör till exempel mat, kläder och sjukvård. Grundunderstödet är högst 586,40 e/mån (år 2011). Familjens inkomster och antalet barn inverkar på hur stort stödet blir.

Bostadsunderstöd

FPA kan betala skäligen boendekostnader under tjänstgöringstiden. Som boendekostnader räknas hyra, vatten- och elavgifter, bolagsvederlag, räntor på bostadslån och skötselutgifter för egnahemshus.

Underhållsbidrag

Om den värnpliktiga under tjänstgöringstiden inte själv klarar av att betala underhållsbidrag till ett barn betalar FPA det i stället.

Andra understöd

Ibland kan FPA betala särskilt understöd till familjen. Familjen kan till exempel få hjälp med utgifter för hälsovård, barnavård och räntor för studielån. Om du inte får militärunderstöd kan du fråga FPA om du kan få allmänt bostadsbidrag. Värnpliktiga som är faderskapslediga får faderskapspenning. Du kan ansöka om studiestöd på webben.

www.fpa.fi/etjanst

Ansökan och utbetalning

Du kan ansöka om militärunderstöd med ansökningsblanketten SA1r. Studiestöd kan också ansökas med blankett.

www.fpa.fi/blanketter

Lämna in din ansökan till FPA.

- Kontrollera ansökningstiderna.
- Ta reda på vilka bilagor du ska bifoga till ansökan.
- Om du söker studiestöd, ta reda på vart du ska skicka ansökan.

Utbetalning

När FPA har behandlat din ansökan får du ett beslut per post.

I beslutet står hur stort stöd du får, varför och när stödet betalas ut.

Du får ett beslut också om FPA inte beviljar dig stöd.

Du får stödet till ditt bankkonto.

Utbetalningsdagen för studiestöd är den 4. varje månad eller följande bankdag.

Utbetalningsdagen för militärunderstöd är en 1. eller 2. varje månad.

Ansökan om ändring

Om du tror att FPA:s beslut är fel kan du söka ändring.

Skicka din ändringsansökan till FPA.

Ditt besvär skickas vidare

till en besvärsnämnd

om inte FPA kan rätta sitt beslut.

Du får anvisningar för hur du söker ändring tillsammans med beslutet.

FPA till din tjänst

På webben

På FPA:s webbplats www.fpa.fi hittar du information och kan ställa frågor om FPA:s stöd.

På e-tjänsten kan du

- ansöka om stöd
 - se dina förmåsuppgifter
 - följa med behandlingen av din ansökan
 - meddela om förändringar.
- Logga in med dina nätbankskoder.

www.fpa.fi/etjanst

Per telefon vardagar 8–18

Studerande	020 692 229
Värnpliktig	020 692 220

På FPA-byrån

FPA-byråerna betjänar i alla ärenden som gäller FPA-förmåner.

Kontaktuppgifterna till FPA-byråerna finns på www.fpa.fi/kontaktaoss.

Boka tid

Du kan reda ut ditt ärende i lugn och ro när du bokar tid för ditt besök på FPA-byrån.

Tolkningstjänster

Personer med hörsel-, syn- och talhandikapp kan behöva tolk. FPA beviljar tolktjänster sedan september 2010. Mera på internet adressen www.fpa.fi/sve-vatu.

Meddela om förändringar

Om du får något bidrag av FPA ska du genast meddela FPA om din livssituation förändras. Det kan till exempel gälla förändringar i ditt boende, din familjesituation eller dina inkomster.

I beslutet om studiestöd står det också om när du ska meddela förändringarna till FPA eller studiestödsnämnden.

Tveka inte att ta kontakt!

Tveka inte att kontakta FPA då du har frågor om olika förmåner. Gör det enkelt. Ring. På FPA:s webbplats kan du läsa mer om stöden.

Kontaktuppgifter

FPA-byråernas adresser och FPA:s servicenummer finns på FPA:s webbplats www.fpa.fi/kontaktaoss och i telefonkatalogen.

Folkpensionsanstalten – FPA
Nordenskiöldsgatan 12,
00250 Helsingfors eller PB 450,
00101 Helsingfors

Ändringsökande

Besvärsnämnden för social trygghet (militärunderstöd)
Telefon (09) 160 01 eller
(09) 160 74100,
www.somla.fi

Besvärsnämnden för studiestöd
Telefon (09) 1603 0000,
www.opintotuen-muutoksenhakulautakunta.fi/se/

FPA:s tjänster på webben

På webben kan du sköta alla dina studiestödsärenden.

På e-tjänsten (www.fpa.fi/etjanst) kan du

- ansöka om studiestöd
- återbetala, annullera och avbryta studiestöd
- meddela om förändringar.
- fylla i ansökningar och meddelanden
- kontrollera dina förmåsuppgifter, till exempel om din ansökan har behandlats och när förmånen betalas ut.
- läsa brev och beslut som FPA har skickat till dig.
- ändra dina kontouppgifter.

Du loggar in på e-tjänsten med dina nätbankskoder. Om du har en kortläsare kan du också logga in med ditt elektroniskt identitetskort.

Till FPA:s webbtjänster hör

- Information om FPA-stöd
- beräkningsprogram som hjälper dig att räkna hur mycket stöd du kan få.
- ansökningsblanketter som du kan fylla i och skriva ut.
- frågeformulär för dina frågor om FPA:s förmåner eller tjänster.

FPA:s broschyrer

Hem och familj

Stöd till barnfamiljer och stöd för boende

Hälsa och rehabilitering

Ersättningar och dagpenningar
vid sjukdom, rehabilitering och handikapp

Studier

Stöd för studerande och värnpliktiga

Arbetslöshet

Stöd för arbetslösa

Pension

Pensionstrygghet, bostadsbidrag och vårdbidrag

Flytta till Finland eller utomlands

Vad som händer med din sociala trygghet när
du flyttar till eller från Finland?

